

ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ ขอเผยแพร่ผลงานวิจัยการพัฒนาหลักสูตรการอบรมครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการประเมิน โครงการนิเทศภายในโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านทุ่งคาเกรียน) เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการและพัฒนากิจการบริหารในสถานศึกษาให้ครูได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการอบรมครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านทุ่งคาเกรียน) อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้วิจัย นางฉัตรทอง ศิริอนันต์
ปีการศึกษา 2551

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านทุ่งคาเกรียน) อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา เพื่อตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านทุ่งคาเกรียน) อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 19 คน โดยใช้แบบสอบถาม แบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้และแบบสังเกตพฤติกรรม การสอนของครูผู้สอน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร โดยการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร โดยทดลองใช้กับครูผู้สอนทุกคนของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านทุ่งคาเกรียน) อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ การประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตพฤติกรรม การสอนของครูผู้สอน และการประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อหลักสูตรการฝึกอบรมแบบ PDCA วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ครูขาดทักษะ ความชัดเจนและความพร้อมในการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดประสบการณ์และทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องยึดติดกับหนังสือเรียน ครูมีความรู้ในเทคนิควิธีการสอนและการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อย การวัดผลประเมินผลไม่สามารถทำอย่างหลากหลายวิธีและไม่สามารถวัดผลประเมินผลโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน สื่ออุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
ครูโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านทุ่งคาเกรียน) อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อหาสาระสำคัญ
ประกอบด้วย ความสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เทคนิคการจัดกิจกรรมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวทางการประเมินผลการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการตรวจสอบของ
ผู้เชี่ยวชาญ สามารถนำไปใช้เป็นหลักสูตรฝึกอบรมได้ และผลการนำหลักสูตรไปทดลองกับกลุ่ม
ตัวอย่างของครูโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านทุ่งคาเกรียน) อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
จำนวน 19 คน ใช้ระยะเวลาในการอบรมจำนวน 2 วัน และประเมินผลกลุ่มตัวอย่างโดยใช้
แบบทดสอบ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญก่อนและหลังเข้ารับการอบรม จำนวน 20 ข้อ และมีค่าพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.01 ในการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรการจัดการฝึกอบรมแบบ PDCA
หลังจากที่เสร็จสิ้นการอบรมแล้ว พบว่า ครูผู้สอนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดโดย
ภาพรวมและรายข้อ ส่วนประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนโดยผู้เชี่ยวชาญ
ผลพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดโดยภาพรวมและรายข้อ และการสังเกตพฤติกรรมการ
สอนของครูผู้สอน โดยผู้บริหารหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรม 1 ภาคเรียนแล้ว ผลพบว่า
ครูผู้สอนมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดโดยภาพรวมและรายข้อเช่นเดียวกัน

บทสรุปผู้บริหาร

ชื่อเรื่อง	การประเมินโครงการนิเทศภายใน โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านทุ่งคาเกรียน) อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้ประเมิน	นางฉัตรทอง ศิริอนันต์
ปีการศึกษา	2551

การประเมินโครงการนิเทศภายใน โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านทุ่งคาเกรียน) อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี วิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการนิเทศภายใน โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านทุ่งคาเกรียน) ในประเด็นบริบท ประเด็นปัจจัยนำเข้า ประเด็นกระบวนการ และประเด็นผลผลิต โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน มีจำนวนทั้งสิ้น 156 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ครูผู้สอนจำนวน 17 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 137 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก แบบตรวจผลงาน และแบบสังเกตวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการประเมิน

ผลการประเมินพบว่า ตัวชี้วัด ประเด็นการประเมินทุกประเด็น และภาพรวมของโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด คือ

1. บริบทของโครงการอยู่ในระดับมาก และผลของตัวชี้วัดทั้ง 2 ตัวชี้วัด มีดังนี้
 - 1.1 สนองตอบความต้องการของครูโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านทุ่งคาเกรียน) อยู่ในระดับมาก
 - 1.2 ความคาดหวังของครูและผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยนำเข้าของโครงการอยู่ในระดับมาก และผลของตัวชี้วัดทั้ง 6 ตัวชี้วัด มีดังนี้
 - 2.1 ความเหมาะสมของงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง
 - 2.2 ความเหมาะสมของบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 2.3 ความเหมาะสมของระยะเวลา อยู่ในระดับปานกลาง
 - 2.4 ความเหมาะสมของกิจกรรม อยู่ในระดับมาก
 - 2.5 ความพร้อมของสื่อ เอกสาร อยู่ในระดับปานกลาง
 - 2.6 ความเหมาะสมของวิทยากร/ผู้นิเทศ อยู่ในระดับมาก

ดังนี้

3. กระบวนการดำเนินโครงการอยู่ในระดับสูง และผลของตัวชี้วัดทั้ง 4 ตัวชี้วัด มี

- 3.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.2 การปฏิบัติตามขั้นตอนตามแผน อยู่ในระดับปานกลาง
- 3.3 การประสานงานภายในโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง
- 3.4 การกำกับติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมาก และผลของตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัวชี้วัด มีดังนี้

- 4.1 การปฏิบัติงานของครูตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง
- 4.2 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก
- 4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู

อยู่ในระดับมาก

จากผลการประเมินตัวชี้วัดและประเด็นการเมินดังกล่าว ทำให้ผลประเมินโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. การนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากจะประสานงานภายในโครงการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอแล้ว ควรมีการกำหนดขอบข่ายบทบาทหน้าที่ของบุคลากรไว้ให้ชัดเจนด้วย
2. ควรมีการปรับระยะเวลาการในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสภาพและสถานการณ์ปัจจุบัน โดยการประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติจริง
3. ควรมีการศึกษาเทคนิคและวิธีการนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับใช้กับโรงเรียนให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสถานการณ์ปัจจุบันของโรงเรียน
4. ควรจัดกิจกรรมนิเทศส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูได้พัฒนาตนเอง ศึกษาหาความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มขึ้น